

**A
PRIMER
OF THE
PGHO OR SHO, KAREN LANGUAGE.**

Second Edition Revised.

လၢ ၁. လ. ဘူထံ

ပုဗ္ဗိဒုအလံအေသုထံလီၤ.

**MAULMAIN
AMERICAN MISSION PRESS.
1845.**

[1st Edition..... 800]

**Original scanned file can be downloaded from
books.google.com**

REMARKS.
လံအေ့ထံ့လီၤ.

This little **PRIMER**, (လံအေ့ထံ့) is *by no means* intended to be a substitute for the **SPELLING BOOK**, (လံမိၼ်). It is only intended, as its name indicates, to be a *beginning* book, to be immediately followed by the Spelling Book, which will contain all the sounds of the language. The principal reason for the *Primer* is economy. It is believed, that as a general thing, by the time the child has learned what is in this book, the book itself will be ruined, and would be, if it were two or three times as large, and a new one would be demanded. What little reading there is in this, is *all* contained in the preceding spelling lessons; and the pupil should *invariably* be required to look out each syllable, and each word, *before* proceeding to the next lesson.

The reading of the Primer will be copied into the Spelling Book, so that, if the pupil has *learned* this little book, he can at once *begin* to read in a new one, which will be an encouragement to every one, who is anxious to learn.

D. L. BRAYTON.
Mergui, June 1845.

PRIMER

လံအေ့ထံးလီၤ.

THE ALPHABET

CONSONANTS.

က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ရှ	တ	ထ
ဒ	န	ပ	ဖ	ဘ	မ	ယ	ရ	လ	ဝ
ဠ	ဟ	အ	ဇ	ပု					

VOWELS.

ၤ	ိ	ု	ု	ၤ	ၤ	ၤ	ၤ	ၤ	ၤ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

INFLEXIONS

ၤ	ၤ	ၤ	ၤ	ၤ
---	---	---	---	---

NASALS.

ၤ	ၤ	ၤ	ၤ
---	---	---	---

COMPOUND CHARACTERS

က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ရှ			
ကျ	ချ	ပျ	ဖျ	ဘျ	မ္					
က္	ဇ်	ပု	ဖု	ဘု	ဉ်					
က္	ဇ်	ပု	ဖု	ဘု	ဉ်	ရွ	ထွ	ထွ	ဒွ	စွ
က္	ဇ်	ပု	ဖု	ဘု	ဉ်	လွ	ဝွ	အွ		

ဆမ္မလိယ (၁) LESSON I.

CONSONANTS & EXERCISES.

က	ဒ		က	ခ	ဂ	ဃ	င		ဒ	န	ပ	ဖ	ဘ
ခ	န		ခ	ဂ	ဃ	င	က		န	ပ	ဖ	ဘ	ဒ
ဂ	ပ		ဂ	ဃ	င	က	ခ		ပ	ဖ	ဘ	ဒ	န
ဃ	ဖ		ဃ	င	က	ခ	ဂ		ဖ	ဘ	ဒ	န	ပ
င	ဘ		င	က	ခ	ဂ	ဃ		ဘ	ဒ	န	ပ	ဖ

စ	မ		စ	ဆ	ရှ	တ	ထ		မ	ယ	ရ	လ	ဝ
ဆ	ယ		ဆ	ရှ	တ	ထ	စ		ယ	ရ	လ	ဝ	မ
ရှ	ရ		ရှ	တ	ထ	စ	ဆ		ရ	လ	ဝ	မ	ယ
တ	လ		တ	ထ	စ	ဆ	ရှ		လ	ဝ	မ	ယ	ရ
ထ	ဝ		ထ	စ	ဆ	ရှ	တ		ဝ	မ	ယ	ရ	လ

၁		၁	ဟ	အ	ဇ	ပျ	
ဟ		ဟ	အ	ဇ	ပျ	၁	
အ		အ	ဇ	ပျ	၁	ဟ	
ဇ		ဇ	ပျ	၁	ဟ	အ	
ပျ		ပျ	၁	ဟ	အ	ဇ	

ဆမ္မုဒလိယ (၂) LESSON II.

Vowels		Exercise.					Inflexions.			Exercise.				
ၵ		ၵ	း	း	း	း		း		း	း	း	း	း
း		း	း	း	း	ၵ		း		း	း	း	း	း
း		း	း	း	ၵ	ၵ		း		း	း	း	း	း
း		း	ၵ	ၵ	း	း		း		း	း	း	း	း
း		ၵ	ၵ	း	း	း		း		း	း	း	း	း

Vowels		Exercise.					Nasals.			Exercise.			
း		း	း	း	း	း		း		း	း	း	း
း		း	း	း	း	း		း		း	း	း	း
း		း	း	း	း	း		း		း	း	း	း
း		း	း	း	း	း		း		း	း	း	း
း		း	း	း	း	း		း		း	း	း	း

ဆမလိ (၃) LESSON III.

EXERCISE IN COMBINATION OR SPELLING.

ကါ	ကံ	ကု	ကဲ	ကမ	ကံ	ကု	ကူ	ကိ	ကီ
ခံ	ခု	ခဲ	ခမ	ခံ	ခု	ခု	ခိ	ခီ	ခါ
ဂု	ဂဲ	ဂမ	ဂံ	ဂု	ဂူ	ဂိ	ဂီ	ဂါ	ဂံ
ဗဲ	ဗမ	ဗံ	ဗု	ဗူ	ဗိ	ဗီ	ဗါ	ဗံ	ဗု
ငမ	ငံ	ငု	ငူ	ငိ	ငီ	ငါ	ငံ	ငု	ငဲ
စံ	စု	စူ	စိ	စီ	စါ	စံ	စု	စဲ	စမ
ဆု	ဆူ	ဆိ	ဆီ	ဆါ	ဆံ	ဆု	ဆဲ	ဆမ	ဆံ
ရှု	ရှိ	ရှီ	ရှါ	ရှံ	ရှု	ရှဲ	ရှမ	ရှံ	ရှု
တိ	တီ	တါ	တံ	တု	တဲ	တမ	တံ	တု	တူ
ထိ	ထါ	ထံ	ထု	ထဲ	ထမ	ထံ	ထု	ထူ	ထိ
ဒါ	ဒံ	ဒု	ဒဲ	ဒမ	ဒံ	ဒု	ဒူ	ဒိ	ဒီ
နံ	နု	နဲ	နမ	နံ	နု	နူ	နိ	နီ	နါ

INSTRUCTION TO THE TEACHERS.

လံးဝီထဲဒုထဲဒု ဆရံလမနီလီ.

ဆရံလမနီ, နံလဂက အဲဝီထဲဒုထဲဒု ဖိလမနီ, ဆီနမလူဘဲလီဆံ.

ထီဒုပမလိဆမအမလီလီဂီ, အဲထီန့တတ, ဘဲနမိဒုယတတ,

အမမအကွလနနလလိပမိတတ, ဖုလအယိလလံမနုလဂတတ,

အဲလထီန့ဒံဘနီ, ဖုလအလုလယလလီလဂ. မတဂါဒုတ

ဘဲနီထံလနီဆံ, ဆရံလမနီ.

ဆာမဇလိၼ (၄) LESSON IV.

ပါ	ပံ	ပု	ပဲ	ပာ	ပၢ်	ပု	ပူ	ပိ	ပီ
ဖံ	ဖု	ဖဲ	ဖာ	ဖၢ်	ဖု	ဖူ	ဖိ	ဖီ	ဖါ
ဘု	ဘဲ	ဘာ	ဘၢ်	ဘု	ဘူ	ဘိ	ဘီ	ဘါ	ဘံ
မဲ	မာ	မၢ်	မု	မူ	မိ	မီ	မါ	မံ	မု
ယာ	ယၢ်	ယု	ယူ	ယိ	ယီ	ယါ	ယံ	ယု	ယဲ
ရၢ်	ရု	ရူ	ရိ	ရီ	ရါ	ရံ	ရု	ရဲ	ရာ
လု	လူ	လိ	လီ	လါ	လံ	လု	လဲ	လာ	လၢ်
ဝူ	ဝိ	ဝီ	ဝါ	ဝံ	ဝု	ဝဲ	ဝာ	ဝၢ်	ဝု
ဘိ	ဘီ	ဘါ	ဘံ	ဘု	ဘဲ	ဘာ	ဘၢ်	ဘု	ဘူ
ဟိ	ဟီ	ဟံ	ဟု	ဟဲ	ဟာ	ဟၢ်	ဟု	ဟူ	ဟိ
အါ	အံ	အု	အဲ	အာ	အၢ်	အု	အူ	အိ	အီ
ဇံ	ဇု	ဇဲ	ဇာ	ဇၢ်	ဇု	ဇူ	ဇိ	ဇီ	ဇါ

ဆမမလိယ (၅) LESSON V.

ကိ	ကဲ	ကျ	ကါ	ကဲ	ကံ	ကု	ကု	ကု	ကး
ခံ	ခဲ	ခံ	ခါ	ခဲ	ခံ	ခါ	ခဲ	ခံ	ခး
ဂု	ဂဲ	ဂု	ဂါ	ဂဲ	ဂံ	ဂု	ဂု	ဂု	ဂး
ဗဲ	ဗဲ	ဗံ	ဗါ	ဗဲ	ဗံ	ဗါ	ဗဲ	ဗံ	ဗး
ငါ	ငဲ	ငါ	ငါ	ငဲ	ငံ	ငါ	ငဲ	ငါ	ငး
စါ	စဲ	စံ	စါ	စဲ	စံ	စါ	စဲ	စံ	စး
ဆု	ဆဲ	ဆံ	ဆါ	ဆဲ	ဆံ	ဆါ	ဆဲ	ဆံ	ဆး
ရှါ	ရှဲ	ရှံ	ရှါ	ရှဲ	ရှံ	ရှါ	ရှဲ	ရှံ	ရှး
တိ	တဲ	တံ	တါ	တဲ	တံ	တါ	တဲ	တံ	တး
ထိ	ထဲ	ထံ	ထါ	ထဲ	ထံ	ထါ	ထဲ	ထံ	ထး
ဒါ	ဒဲ	ဒံ	ဒါ	ဒဲ	ဒံ	ဒါ	ဒဲ	ဒံ	ဒး
နံ	နဲ	နံ	နါ	နဲ	နံ	နါ	နဲ	နံ	နး

ဆာမဇလိၵ (၆) LESSON VI.

ပါ	ပႃ	ပၵ	ပၵ	ပၵ	ပၵ	ပၵ	ပၵ	ပၵ	ပး
ဖံ	ဖံႃ	ဖံၵ	ဖံၵ	ဖံၵ	ဖံၵ	ဖံၵ	ဖံၵ	ဖံၵ	ဖး
ဘု	ဘုႃ	ဘုၵ	ဘုၵ	ဘုၵ	ဘုၵ	ဘုၵ	ဘုၵ	ဘုၵ	ဘး
မဲ	မဲႃ	မဲၵ	မဲၵ	မဲၵ	မဲၵ	မဲၵ	မဲၵ	မဲၵ	မး
ယၵ	ယၵႃ	ယၵၵ	ယၵၵ	ယၵၵ	ယၵၵ	ယၵၵ	ယၵၵ	ယၵၵ	ယး
ရၵ	ရၵႃ	ရၵၵ	ရၵၵ	ရၵၵ	ရၵၵ	ရၵၵ	ရၵၵ	ရၵၵ	ရး
လု	လုႃ	လုၵ	လုၵ	လုၵ	လုၵ	လုၵ	လုၵ	လုၵ	လး
ဝူ	ဝူႃ	ဝူၵ	ဝူၵ	ဝူၵ	ဝူၵ	ဝူၵ	ဝူၵ	ဝူၵ	ဝး
ဝိ	ဝိႃ	ဝိၵ	ဝိၵ	ဝိၵ	ဝိၵ	ဝိၵ	ဝိၵ	ဝိၵ	ဝး
ဟိ	ဟိႃ	ဟိၵ	ဟိၵ	ဟိၵ	ဟိၵ	ဟိၵ	ဟိၵ	ဟိၵ	ဟး
အါ	အႃ	အၵ	အၵ	အၵ	အၵ	အၵ	အၵ	အၵ	အး
ဇံ	ဇံႃ	ဇံၵ	ဇံၵ	ဇံၵ	ဇံၵ	ဇံၵ	ဇံၵ	ဇံၵ	ဇး

ဆာမဇလိၵ (၇) LESSON VII.

မါ	မႃ	မၵ	မၵ	မၵ	မၵ	မၵ	မၵ	မၵ	မး
ၵါ	ၵႃ	ၵၵ	ၵၵ	ၵၵ	ၵၵ	ၵၵ	ၵၵ	ၵၵ	ၵး
ဆါ	ဆႃ	ဆၵ	ဆၵ	ဆၵ	ဆၵ	ဆၵ	ဆၵ	ဆၵ	ဆး
ဖိ	ဖိႃ	ဖိၵ	ဖိၵ	ဖိၵ	ဖိၵ	ဖိၵ	ဖိၵ	ဖိၵ	ဖး
လိ	လိႃ	လိၵ	လိၵ	လိၵ	လိၵ	လိၵ	လိၵ	လိၵ	လး

EASY WORDS CONTAINED IN THE PRECEDING...

ဖိၵၵ	ကဆါ	မဇလိၵ	ဆာမဇ	ကဆါ	ဖိၵၵ
မဇလိၵ	ဆာမဇ	ဖိၵၵ	ကဆါ	ဆာမဇ	မဇလိၵ

ဆမ္မုလိယ (၈) LESSON VIII.

အိ	အိ၃	အိ၂	အိ၁	အိ၌	အိၣ်	အိၤ	အိၥ	အိၦ	အိး
ဖါ	ဖ၃	ဖ၂	ဖ၁	ဖ၌	ဖၣ်	ဖၤ	ဖၥ	ဖၦ	ဖး
ဒိ	ဒိ၃	ဒိ၂	ဒိ၁	ဒိ၌	ဒိၣ်	ဒိၤ	ဒိၥ	ဒိၦ	ဒိး
ရါ	ရ၃	ရ၂	ရ၁	ရ၌	ရၣ်	ရၤ	ရၥ	ရၦ	ရး
ဘါ	ဘ၃	ဘ၂	ဘ၁	ဘ၌	ဘၣ်	ဘၤ	ဘၥ	ဘၦ	ဘး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

ဆိၣ်ဖၢ, ဖၣ်ဒိၣ်. ဆရၢ, ဘၢဆိၣ်ဖၢ, ဖိၣ်ဘၢ. ဖိၣ်ဘၢ ဘၢဆိၣ်ဖၢ.
ဆရၢ ဘၢဆိၣ်ဖၢ. ကဆါ ဘၢဆိၣ်ဖၢဆုလီၤ.

ဆမ္မုလိယ (၉) LESSON IX.

လါ	လၢ	လၢ	လၢ	လၢ	လၢ	လၢ	လၢ	လၢ	လး
လံ	လံ၃	လံ၂	လံ၁	လံ၌	လံၣ်	လံၤ	လံၥ	လံၦ	လံး
ဖု	ဖု၃	ဖု၂	ဖု၁	ဖု၌	ဖုၣ်	ဖုၤ	ဖုၥ	ဖုၦ	ဖုး
ဖျိ	ဖျိ၃	ဖျိ၂	ဖျိ၁	ဖျိ၌	ဖျိၣ်	ဖျိၤ	ဖျိၥ	ဖျိၦ	ဖျိး
ယွါ	ယွၢ	ယွၢ	ယွၢ	ယွၢ	ယွၢ	ယွၢ	ယွၢ	ယွၢ	ယွး
လီ	လီ၃	လီ၂	လီ၁	လီ၌	လီၣ်	လီၤ	လီၥ	လီၦ	လီး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

ဖိၤၤမၤလိၤလံၤလီၤ. ကဆါယွဲအလံၤလီၤ. ကဆါယွဲဖုၤလၢပုၤဖျိးအလံၤလီၤ.

ဆၢမၤလိၤ (၁၀) LESSON X.

ဆံ	ဆံး	ဆံ့	ဆံၢ်	ဆံၤ	ဆံၢ်	ဆံၣ်	ဆံး	ဆံ့	ဆံး
ပံ	ပံး	ပံ့	ပံၢ်	ပံၤ	ပံၢ်	ပံၣ်	ပံး	ပံ့	ပံး
ဂံ	ဂံး	ဂံ့	ဂံၢ်	ဂံၤ	ဂံၢ်	ဂံၣ်	ဂံး	ဂံ့	ဂံး
ထု	ထုး	ထု့	ထုၢ်	ထုၤ	ထုၢ်	ထုၣ်	ထုး	ထု့	ထုး
မု	မုး	မု့	မုၢ်	မုၤ	မုၢ်	မုၣ်	မုး	မု့	မုး
နိ	နိး	နိ့	နိၢ်	နိၤ	နိၢ်	နိၣ်	နိး	နိ့	နိး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

လံၤလၢ ကဆါယွဲ ဖုၤလၢ ပုၤနီၢ်, မွဲ လံၤဆံၣ်ပံၤလီၤ.

ကဆါယွဲ အလံၤဆံၣ်ပံၤနီၢ်, မွဲ အဂုၤဒိၤထုၤလီၤ.

ပုၤလၢအမၤလိၤ ကဆါယွဲ အလံၤဆံၣ်ပံၤလၢမၤနီၢ်, အၤဝၢမုၤထုၤဝုၤဖၢဒိၤလီၤ.

ဆာမဇလိံ (၁၁) LESSON XI.

စူ	စူ၃	စူ၂	စူ၁	စူၤ	စူၤ	စူ၁	စူ၃	စူ၂	စူး
လဲ	လဲ၃	လဲ၂	လဲ၁	လဲၤ	လဲၤ	လဲ၁	လဲ၃	လဲ၂	လဲး
လု	လု၃	လု၂	လု၁	လုၤ	လုၤ	လု၁	လု၃	လု၂	လုး
ဒါ	ဒဲ၃	ဒဲ၂	ဒဲ၁	ဒဲၤ	ဒဲၤ	ဒဲ၁	ဒဲ၃	ဒဲ၂	ဒဲး
ဝု	ဝဲ၃	ဝဲ၂	ဝဲ၁	ဝဲၤ	ဝဲၤ	ဝဲ၁	ဝဲ၃	ဝဲ၂	ဝဲး
အု	အဲ၃	အဲ၂	အဲ၁	အဲၤ	အဲၤ	အဲ၁	အဲ၃	အဲ၂	အဲး
ထါ	ထဲ၃	ထဲ၂	ထဲ၁	ထဲၤ	ထဲၤ	ထဲ၁	ထဲ၃	ထဲ၂	ထဲး
အိ	အိ၃	အိ၂	အိ၁	အိၤ	အိၤ	အိ၁	အိ၃	အိ၂	အိး
ဧါ	ဧဲ၃	ဧဲ၂	ဧဲ၁	ဧဲၤ	ဧဲၤ	ဧဲ၁	ဧဲ၃	ဧဲ၂	ဧဲး
ဖျိ	ဖျိ၃	ဖျိ၂	ဖျိ၁	ဖျိၤ	ဖျိၤ	ဖျိ၁	ဖျိ၃	ဖျိ၂	ဖျိး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

ကဆါယွဲနီၤ, အိၤရှဲးလဲၤ. ကဆါယွဲနီၤ, အိၤပံးလုၤလီၤ.
 ကဆါယွဲနီၤ, ပုၤဖျိးဒဲၤအဲၤဝဲၤ. ကဆါယွဲနီၤ, ပုၤဖျိးဒဲၤအဲၤဝဲၤ.
 အဆာမဇ မဇဖျိၤထုၤအဲၤလီၤ.

ဆာမဇလိယ (၁၂) LESSON XII.

မ	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့
ငါ	ငဲ	ငါ	ငါ	ငါ	ငါ	ငါ	ငဲ	ငါ	ငဲ
ပွ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ	ပွဲ
နံ	နံ	နံ	နံ	နံ	နံ	နံ	နံ	နံ	နံ
ထံ	ထံ	ထံ	ထံ	ထံ	ထံ	ထံ	ထံ	ထံ	ထံ
တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ
နါ	နဲ	နဲ	နဲ	နဲ	နဲ	နဲ	နဲ	နဲ	နဲ
ခံ	ခံ	ခံ	ခံ	ခံ	ခံ	ခံ	ခံ	ခံ	ခံ
မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ
ကျါ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ	ကျဲ

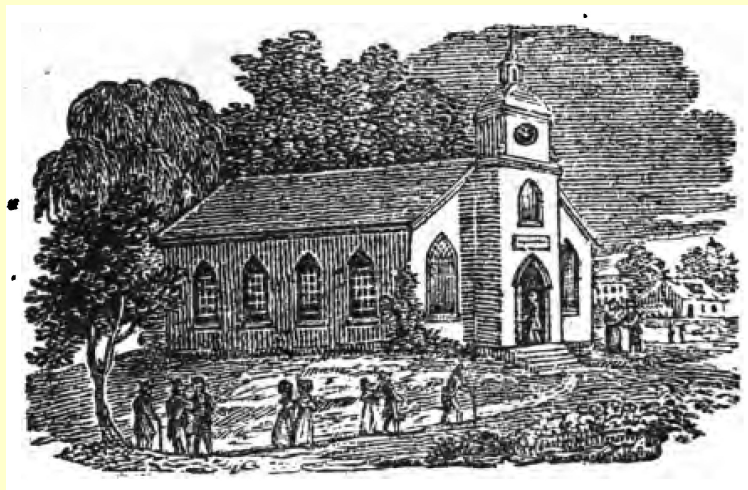

EXERCISE ON THE PRECEDING.

မုဝေလဖျိး၊ ပုလဂေအမုဝေအိယျိးလဲ၊ ပုလဂေအမုဝေအိယျိးလီ၊
 ထွံအမုဝေအိယျိးလီ၊ မွဲဖိတဲဒဲမုဝေနီလဂဲလဲ၊ ကဆိယွဲ တဲဒဲ မုဝေနီလီ၊
 ပုဖျိး တဲဒဲ မုဝေဝဲ လဂဲဂဲဆဲ၊ ပုဖျိးတဲဒဲမုဝေဝဲ နဲဂဲအဲ၊
 လဆဲခံကျဲနီ၊ ပုဖျိးဒဲဆဲဝဲ၊ လဆဲခံကျဲနီ၊ ပုဖျိးဒဲဆဲဝဲနဲဂဲအဲ၊
 ပုဖျိးဒဲဆဲလဲဝဲ၊ လီနဲဘဲနီ ကဆိယွဲ ဒဲဆဲဝဲ မိမိလီ၊

ဆာမဇလိံ (၁၃) LESSON XIII.

ဂံ	ဂံး	ဂံ့	ဂံါ	ဂံဲ	ဂံံ	ဂံု	ဂံုး	ဂံ့	ဂံး
ဗိ	ဗိး	ဗိံ	ဗိါ	ဗိဲ	ဗိံ	ဗို	ဗိုး	ဗိံ	ဗိး
ပိ	ပိး	ပိံ	ပိါ	ပိဲ	ပိံ	ပို	ပိုး	ပိံ	ပိး
ဖာ	ဖား	ဖာံ	ဖာါ	ဖာဲ	ဖာံ	ဖာု	ဖာုး	ဖာံ	ဖား
ထါ	ထါး	ထါံ	ထါါ	ထါဲ	ထါံ	ထါု	ထါုး	ထါံ	ထါး
ဆိ	ဆိး	ဆိံ	ဆိါ	ဆိဲ	ဆိံ	ဆို	ဆိုး	ဆိံ	ဆိး
ကွါ	ကွါး	ကွါံ	ကွါါ	ကွါဲ	ကွါံ	ကွါု	ကွါုး	ကွါံ	ကွါး
ဘဲ	ဘဲး	ဘဲံ	ဘဲါ	ဘဲဲ	ဘဲံ	ဘဲု	ဘဲုး	ဘဲံ	ဘဲး

EXERCISE.

ကဆါယွဲ အဂံုအိလဖျိလီ။ ပုဖျိ အဂံုအိနံဖျိလီ။ ဝံုအိလအဂံုအပိလီ။
 ပုဖျိ အိ လမဖုဒနီလီ။ ပုဖျိ အိ လမဖုဒနီ၊ ဗွဂလဲ။
 ပုဖျိ အိ လမဖုဒနီ၊ ပိဂလီ။ ပုလမနီ မိလဲရဲလဲ။
 မိလဲထု လယွဲအဂံုဖုဒနီလီ။ မိလဲထု လယွဲအဂံုဖုဒနီ၊ မဘဲါဝဲလဲ။
 မိလဲထုဘဲ ကဆါယွဲ လဲဆိလဲကွါနီလီ။